

Státní zdravotní ústav
Expertní skupina pro zkoušení způsobilosti
Poskytovatel zkoušení způsobilosti č. 7001 akreditovaný ČIA
podle ČSN EN ISO/IEC 17043: 2023
Šrobárova 49/48, 100 00, Praha 10

Závěrečná zpráva

Zkoušení způsobilosti v lékařské mikrobiologii
(Externí hodnocení kvality)

PT#M/25/2026 (EHK 1567)

Sérologie *Yersinia enterocolitica*

Praha, srpen 2026

Obsah

1.	Souhrnné informace o přípravě a hodnocení PT (Proficiency Testing)	3
2.	Způsob přípravy vzorků	4
3.	Charakteristika materiálu	4
4.	Způsob hodnocení	5
5.	Vyhodnocení	5
6.	Závěr	6

Příloha – výsledkový protokol jednotlivé laboratoře

Program zkoušení způsobilosti PT#M/25/2026 byl zaměřen na sérologii *Yersinia enterocolitica*. Účelem tohoto EHK (externího hodnocení kvality) je ověřit schopnost účastníků identifikovat přítomnost protilátek proti *Yersinia enterocolitica* v klinickém materiálu pomocí imunochemických technik.

Návrh a realizace PT#M/25/2026 byly prováděny podle standardního operačního postupu koordinátora programu na pracovišti Expertní skupiny pro způsobilosti (ESPT) Státního zdravotního ústavu (SZÚ).

S veškerými informacemi dodanými účastníky je zacházeno jako s důvěrnými a nejsou bez souhlasu účastníka poskytovány třetím stranám.

Příloha závěrečné zprávy, tj. ohodnocený výsledkový protokol, je pro každou zúčastněnou laboratoř k dispozici ve webové aplikaci SZÚ v odkazu: <https://ehk.szu.cz/EHK10/> po přihlášení kódem laboratoře a heslem.

Zprávu vypracoval:

doc. RNDr. Ondřej Souček, Ph.D. (Ústav klinické imunologie a alergologie, Fakultní nemocnice Hradec Králové)

Zprávu autorizoval: doc. RNDr. Ondřej Souček, Ph.D.
Tel. 495 832 270

Dne: 25. 8. 2026

Pracoviště 2 ESPT

<https://szu.gov.cz/sluzby/zkouseni-zpusobilosti/zkouseni-zpusobilosti-pro-lekarskou-mikrobiologii/>

e-mail: ehk@szu.gov.cz

1. Souhrnné informace o přípravě a hodnocení PT# M/25/2026

Identifikace cyklu:	EHK 1567
Název PT:	Sérologie <i>Yersinia enterocolitica</i>
Koordinátor:	doc. RNDr. Ondřej Souček, Ph.D., NRL pro imunologii, Fakultní nemocnice Hradec Králové
Podstata a účel PT:	Ověřit schopnost účastníků identifikovat přítomnost protilátek proti <i>Yersinia enterocolitica</i> (IgG, IgA a IgM) v séru
Kritéria pro účast na PT:	Znalost a technické vybavení pro vyšetření protilátek <i>Yersinia enterocolitica</i>
Charakteristika materiálu:	Výchozím materiálem pro přípravu vzorků jsou séra pacientů nebo vhodných dárců, vytipovaných v průběhu roku. Séra jsou před zpracováním uskladněna zamrazená při -20°C.
Hodnocené ukazatele:	Pozitivita/negativita vzorku
Způsob přípravy:	Viz kapitola 2 závěrečné zprávy
Počet účastníků	48
Termín distribuce vzorků:	19.5.2026
Informace účastníkům:	Informace pro účastníky zaslané spolu se vzorky v den distribuce a zveřejněné na webu SZÚ.
Termín odeslání výsledků účastníkům:	Do 9.6.2026
Označení vzorkovnic:	EHK 1567, PT#M/25, č. 1 – 2, Datum distribuce 19.5.2026
Zabezpečení jakosti vzorku	Připravený výchozí materiál je testován na přítomnost virových antigenů v laboratořích ÚKM FN Hradec Králové. Zabezpečení homogenity: Homogenita je zajištěna promícháním vzorků před zahájením alikvotování do lyofilizačních lahvíček a rovněž v jejím průběhu. Zabezpečení stability vzorků: Stabilita je zajištěna manipulacemi za sterilních podmínek, vhodným skladováním, rychlým transportem ke zpracování a určením termínu, do kterého musí být odeslán výsledek zpět k vyhodnocení. Dlouhodobá stabilita vzorků je zajištěna jejich zamrazením a konzervací (ProClin). Kvalita, homogenita a stabilita je posuzována na základě opakovaného testování: po zakonzervování při distribuci vzorků a po termínu doručení zásilek zákazníkům. Na každé testování se použije nový vzorek, průkazem homogenity a stability vzorků je dosažení totožných výsledků v čase.
Možné zdroje analytických chyb:	Např. nedodržení správné laboratorní praxe, záměna vzorků, chybný zápis do elektronického formuláře
Způsob vyhodnocení výsledků:	Viz kapitola 4 závěrečné zprávy
Určení přijaté vztažné hodnoty:	Kvalitativní hodnocení je prováděno na základě vztažné hodnoty. Ta je stanovena na pracovišti UKIA FNHK, které se účastní mezinárodního laboratorního srovnání.
Termín uveřejnění předběžných výsledků:	Do 19.6. 2026
Termín uveřejnění závěrečné zprávy:	Do 1. 9. 2026

2. Způsob přípravy vzorků

2.1 Postup přípravy výchozího materiálu

Simulované klinické vzorky pro EHK byly připraveny z vyšetřených sér pacientů. Séra jsou dlouhodobě zamrazena při -20°C. Před přípravou vzorků jsou vhodná séra vybrána a rozmrazena při chladničkové teplotě +4°C. Po kontrole vnějšího vzhledu vzorků jsou vybraná séra vyšetřena na přítomnost protilátek proti *Yersinia enterocolitica* IgG, IgA a IgM. Vyhovující vzorky sér jsou poté poolovány do transfúzní lahvičky a konzervovány pomocí přípravku ProClin (Sigma). Připravené vzorky jsou opět vyšetřeny na přítomnost protilátek proti *Yersinia enterocolitica*.

2.2 Zabezpečení kvality výchozího materiálu, homogenita a stabilita

Zabezpečení kvality: Připravený výchozí materiál je testován na přítomnost virových antigenů v laboratořích ÚKM FN Hradec Králové.

Zabezpečení homogenity: Homogenita je zajištěna promícháním vzorků před zahájením alikvotování do lyofilizačních lahviček a rovněž v jejím průběhu.

Zabezpečení stability vzorků: Stabilita je zajištěna manipulacemi za sterilních podmínek, vhodným skladováním, rychlým transportem ke zpracování a určením termínu, do kterého musí být odeslán výsledek zpět k vyhodnocení. Dlouhodobá stabilita vzorků je zajištěna jejich zamrazením a konzervací (ProClin).

Kvalita, homogenita a stabilita je posuzována na základě opakovaného testování: po zakonzervování při distribuci vzorků a po termínu doručení zásilek zákazníkům. Na každé testování se použije nový vzorek, průkazem homogenity a stability vzorků je dosažení totožných výsledků v čase.

2.3 Rozplnění výchozího materiálu

Rozmražení vzorků se provádí přibližně 5 dní před datem, kdy mají být vzorky zaslány do Koordinačního pracoviště ESPT2. Vzorky se pak uchovávají v lednici při 4 - 8 °C. Po ověření kvality vzorků, co se týče sledovaného analytu, jsou vzorky den před avizovaným vyzvednutím v laboratoři rozplněny po cca 0,25 ml do označených zkumavek a zabaleny pro transport. Balení a distribuci vzorků zajišťuje Koordinační pracoviště.

3. Charakteristika materiálu

Výchozím materiálem pro přípravu vzorků jsou séra pacientů nebo vhodných dárců, vytipovaných v průběhu roku. Séra jsou před zpracováním uskladněna zamrazená při -20°C.

Cílová hodnota:

Vzorek A:

IgG pozitivní
IgA pozitivní
IgM pozitivní

Vzorek B:

IgG negativní
IgA negativní
IgM negativní

4. Způsob hodnocení

Hodnocení je prováděno na základě vztažné hodnoty. Za identifikaci přítomnosti protilátek ve vzorcích mohou laboratoře získat maximálně 12 bodů při stanovení 3 izotypů (IgG, IgA, IgM) a 8 bodů při stanovení 2 izotypů (jednotná pravidla pro hranici úspěšnosti - 80%).

Jestliže stejný typ atypického výsledku vykáže větší počet účastníků, může být přihlédnuto k tomu, zda neexistuje souvislost mezi tímto výsledkem a původem reagentů (výrobce). V takovém případě koordinátor provede hodnocení po zvážení nastalé situace.

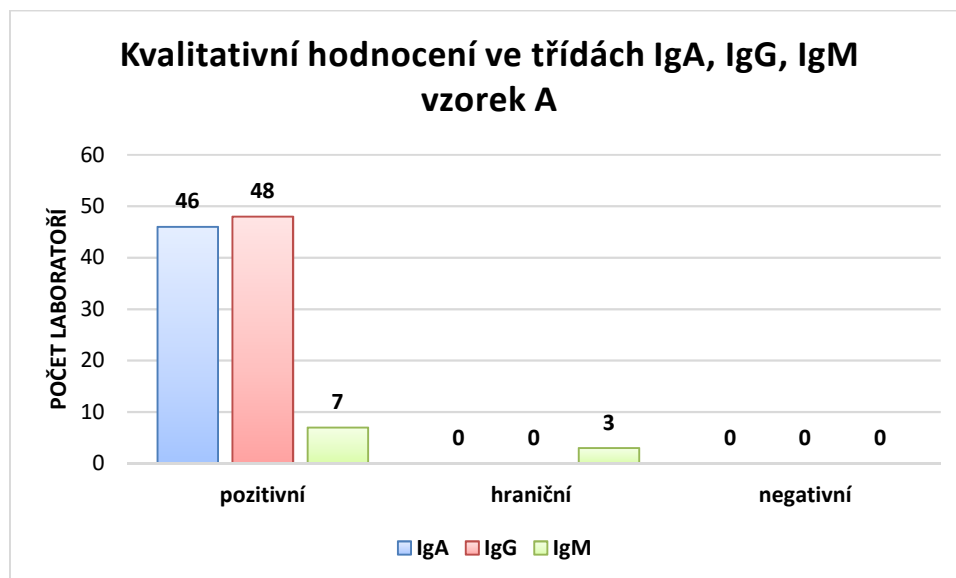
Způsob hodnocení IgA, IgG a IgM

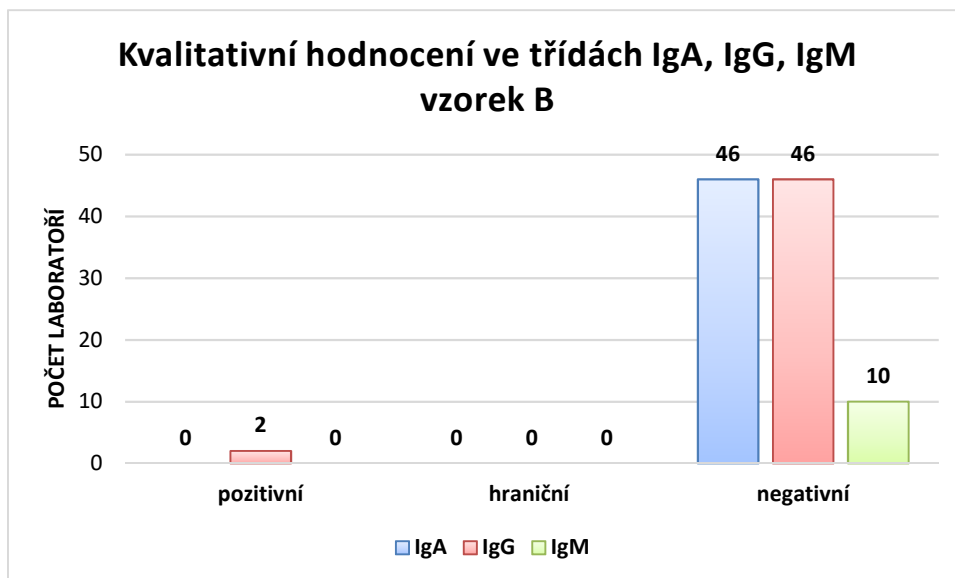
Tabulka: Schéma hodnocení

Vzorek	Výsledky laboratoře - způsob hodnocení		
	Pozitivní	Hraniční	Negativní
IgA negativní	0 bodů	1 bod	2 body
IgA pozitivní	2 body	1 bod	0 bodů
IgG negativní	0 bodů	1 bod	2 body
IgG pozitivní	2 body	1 bod	0 bodů
IgM negativní	0 bodů	1 bod	2 body
IgM pozitivní	2 body	1 bod	0 bodů

5. Vyhodnocení

Cyklu se zúčastnilo 48 laboratoří. Konečné hodnocení bylo provedeno u všech 48 laboratoří. Úspěšnost zúčastněných laboratoří dosáhla 96 %.

Zastoupení jednotlivých výrobců

Výrobce	Počet laboratoří	%
Euroimmun	22	46
TestLine	14	29
Jiné (Serion, Virotech aj.)	9	19
Orgentec	3	6

6. Závěr

Cyklu EHK 1567 se zúčastnilo 48 laboratoří. Výsledky zpět k vyhodnocení zaslalo všech 48 laboratoří. Hranice úspěšnosti byla stanovena následovně: pro stanovení tří izotypů 9,6 bodů, pro dva izotypy 6,4 bodů, a pro jeden izotyp 3,2 bodů. Téměř všechny hodnocené laboratoře tyto podmínky splnily a úspěšnost tak dosáhla 96 %. Stejně jako v předchozích cyklech byla vyšetření prováděna různými metodami. Zastoupení jednotlivých výrobců bylo rozmanité, přičemž nejčastěji byly používány testy firem Euroimmun a TestLine.

Laboratoře, které neuspěly, si mohou objednat edukativní vzorky prostřednictvím webové aplikace SZÚ, a to do 30 dnů po obdržení svých výsledků. Výsledky edukativních vzorků nebudou mít vliv na opravu předchozího neúspěšného výsledku v rámci EHK a slouží pouze jako podklad pro vyřešení případné neshodné práce v laboratoři.

Edukativní vzorky laboratoř obdrží obvyklou cestou v co nejkratším termínu po objednání.

V případě reklamací vyhodnocení cyklu, prosím, postupujte dle reklamačního řádu. Pro zadání reklamace použijte také webovou aplikaci SZÚ.

Laboratoř	Max.bodů	Dosaženo bodů	Hodnocení
2	8	8	u
13	8	8	u
20	8	8	u
31	8	8	u
32	12	11	u
37	8	8	u
39	8	8	u
44	8	8	u
51	8	8	u
55	8	8	u
58	8	8	u
64	8	8	u
68	8	8	u
89	8	8	u
92	8	8	u
115	8	8	u
138	8	8	u
156	8	8	u
181	12	12	u
211	8	8	u
214	8	8	u
230	8	8	u
290	12	11	u
312	8	8	u
316	8	8	u
347	12	11	u
354	8	8	u
357	8	6	n
365	8	8	u
370	8	8	u
388	8	8	u
396	8	8	u
456	12	12	u
460	8	8	u
489	8	8	u
551	8	8	u
560	12	12	u
595	8	8	u
598	8	8	u
601	12	12	u
627	8	8	u
633	8	8	u
647	12	12	u
675	8	8	u
743	8	8	u
760	8	8	u
764	8	6	n
792	8	8	u

Konec závěrečné zprávy